

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403-416

Chișinău

«14» 06 2013

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

Se prezintă Parlamentului spre examinare, în mod prioritar, proiectul de lege privind contractele de credit pentru consumatori (autor - Ministerul Economiei), aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 347 din 12 iunie 2013.

Anexă:

Hotărîrea Guvernului nr.347 din 12 iunie 2013 (în limbile de stat și rusă) – 2 ex.;
Proiectul de lege privind contractele de credit pentru consumatori (în limbile de stat și rusă) – 2 ex.;
Notă informativă – 1 ex.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

14 06 2013

Fax D. Cucos
Tel. 250432

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+373-22-250104

Fax:
+373-22-242696

SECRET

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 347

din 12 iunie 2013

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege privind contractele de credit pentru consumatori

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind contractele de credit pentru consumatori.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Valeriu LAZĂR

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind contractele de credit pentru consumatori

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege creează cadrul legal necesar aplicării prevederilor Directivei 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) nr. L 133/66 din 22 mai 2008.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și obiectivele legii

Scopul prezentei legi este dezvoltarea cadrului legal necesar în vederea asigurării protecției consumatorilor prin crearea de condiții echitabile pentru obținerea de credite, precum și prin stabilirea comportamentului responsabil al creditorilor în acordarea creditelor pentru consumatori.

Articolul 2. Domeniul de reglementare

(1) Domeniul de reglementare a legii constituie contractele de credit pentru consumatori.

(2) Prezenta lege nu se aplică următoarelor tipuri de contracte:

a) de închiriere sau de leasing în cazul cărora obligația de cumpărare a obiectului contractului nu este stabilită nici prin respectivul contract nici prin vreun contract separat; se consideră că există o astfel de obligație în cazul în care creditorul decide acest lucru în mod unilateral;

b) de credit sub forma unei facilități de tip descoperit de cont (overdraft) și în baza cărora creditul trebuie rambursat în termen de o lună;

c) de credit în baza cărora creditul este acordat fără dobândă și fără alte costuri;

d) de credit cu termen de rambursare de trei luni și pentru care sînt de plătit numai costuri care prevăd plata unei dobînzii în mărime ce nu depășește rata de bază a dobînzii stabilită de către Banca Națională la data acordării acestora;

e) de credit acordate de către un angajator angajaților săi cu titlu accesoriu, fără dobândă sau cu o dobândă anuală efectivă mai mică decât cea practică pe piață și care nu se oferă altor persoane decât angajaților;

f) de credit încheiate cu societățile de investiții, cu scopul de a permite unui investitor să efectueze o tranzacție referitoare la unul sau mai multe instrumente financiare în conformitate cu legislația cu privire la piața de capital;

g) de credit care sînt rezultatul unei hotărîri pronunțate de o instanță judecătorească sau de o altă autoritate instituită conform legii;

h) de credit referitoare la amînarea, cu titlu gratuit, a plății unei datorii existente;

i) de credit referitoare la creditele acordate unui public restrîns în baza unei dispoziții legale de interes general, la rate ale dobînzii mai mici decât cele practicate în mod obișnuit pe piață, sau fără dobîndă, ori în condiții care sînt mai avantajoase pentru consumator decât cele obișnuite de pe piață și cu dobînzi mai mici decât cele practicate în mod normal obișnuit pe piață;

j) de credit încheiate de o asociație de economii și împrumut.

(3) În cazul contractelor de credit sub forma facilității de tip descoperit de cont (overdraft), conform cărora creditul trebuie rambursat la cerere sau într-o perioadă de trei luni, se aplică art. 1-3, art. 4 alin. (1) și (2) lit. a)-c) și alin. (4), art. 6 alin. (1)-(3), art. 7-9, art. 10 alin. (1) și (3), art. 16, art. 19, art. 21 și art. 23-27 din prezenta lege.

(4) În cazul contractelor de credit sub forma facilității de tip descoperit de cont (overdraft) cu aprobare tacită se aplică prevederile art. 1-3, 22, 24, 26 și 27 din prezenta lege.

(5) Se aplică prevederilor art. 1-4, 6, 7 și 9, art. 10 alin. (1) și alin. (3) lit. a)-i), l) și r), art. 11, 17, 20 și art. 22-27 din prezenta lege în cazul contractelor de credit care prevăd acordul creditorului cu consumatorul asupra unor formalități cu privire la amînarea la plată sau la metodele de rambursare, în cazul în care consumatorul și-a încălcat deja obligațiile cuprinse în contractul de credit inițial și dacă:

a) astfel de formalități ar fi susceptibile de a elimina necesitatea unor acțiuni în instanța de judecată în legătură cu respectiva încălcare;

b) consumatorul nu ar fi, prin aceasta, obligat să respecte clauze contractuale mai puțin favorabile decât cele din contractul de credit inițial.

(6) În cazul în care contractul de credit se înscrie în domeniul de aplicare al alin. (3) al prezentului articol, se aplică numai dispozițiile respectivului alineat.

Articolul 3. Noțiunile utilizate

În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate au următoarele semnificații:

bonitatea – capacitatea consumatorului de a restitui, la scadență, creditul conform contractului de credit, inclusiv dobînda și costurile aferente.

consumator – orice persoană fizică ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională;

creditor – persoană fizică sau juridică care acordă sau se angajează să acorde credite sau împrumuturi în exercițiul activității sale comerciale sau profesionale;

contract de credit pentru consumatori – contract prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub formă de amîinare la plată, împrumut, sau alte facilități financiare similare, cu excepția contractelor pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci cînd consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe durata furnizării lor;

contract de credit legat/unit – contract de credit care constituie, din punct de vedere obiectiv, o unitate comercială/economică și servește exclusiv finanțării unui contract care are ca obiect furnizarea anumitor bunuri sau prestarea unui anumit serviciu;

costul total al creditului pentru consumatori – costurile, inclusiv dobînda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit; cu excepția taxelor notariale, costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare, în cazul în care obținerea creditului sau obținerea acestuia potrivit clauzelor și condițiilor prezentate este condiționată de încheierea unui contract de servicii;

dobînda anuală efectivă (DAE) – costul total al creditului pentru consumator exprimat ca procent anual din valoarea totală a creditului, inclusiv costurile menționate la art. 23 alin. (2) din prezenta lege, după caz;

facilitate de tip descoperit de cont (overdraft) – contract de credit explicit în baza căruia un creditor pune la dispoziția unui consumator mijloace bănești care depășesc soldul curent al contului curent al consumatorului;

facilitate de tip descoperit de cont (overdraft) cu aprobare tacită – facilitate de tip descoperit de cont (overdraft), acceptată în mod tacit, prin care un creditor pune la dispoziția unui consumator mijloace bănești care depășesc soldul curent al contului curent al consumatorului sau facilitatea de tip descoperit de cont (overdraft) convenită;

grafic de plăți în conformitate cu contractul de credit pentru consumatori – informația cu privire la sumele și datele (perioadele) de plăți ale consumatorului la contractul de credit de consum, care se coordonează între

creditor și consumator și este parte integrantă a contractului de credit pentru consumatori;

intermediar de credit – persoana fizică sau juridică care nu acționează în calitate de creditor și care, în timpul exercitării activității sale comerciale sau profesionale, în schimbul unui onorariu, ce poate lua formă pecuniară sau orice altă formă de plată convenită, desfășoară cel puțin una din următoarele activități:

- a) prezintă sau oferă consumatorilor contracte de credit;
- b) oferă asistență consumatorilor prin organizarea de activități pregătitoare privind contractele de credit, altele decât cele de la lit. a); sau
- c) încheie contracte de credit cu consumatorii în numele creditorului;

rata dobânzii aferente creditului – rata dobânzii exprimată ca procent fix sau flotantă aplicat anual sumei trase din credit;

rata fixă a dobânzii aferente creditului – convenirea de către părți în contractul de credit asupra unei rate a dobânzii aferente creditului pentru întreaga durată a contractului de credit sau asupra mai multor rate a dobânzii aferente creditului pentru termene parțiale aplicând exclusiv un procentaj fix stabilit. În cazul în care nu sînt fixate toate ratele dobânzii aferente creditului în contractul de credit, se consideră că rata dobânzii aferente creditului este fixă numai pentru termenele parțiale pentru care ratele dobânzii aferente creditului sînt stabilite exclusiv printr-un procentaj fix specific convenit în momentul încheierii contractului de credit;

servicii accesorii – serviciile care apar în legătură cu acordarea, administrarea și stingerea creanței debitorului;

suport durabil – orice instrument care permite consumatorului să stocheze informații care îi sînt adresate personal, inclusiv transmise prin suport electronic, în așa fel încît acestea să fie accesibile pentru consultare în viitor pe o perioadă de timp adaptată scopului informațiilor, și care permite reproducerea fidelă a informațiilor stocate;

valoarea totală a creditului – sumele totale puse la dispoziție în baza unui contract de credit;

valoarea totală plătită de către consumator – suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului pentru consumator.

Capitolul II

INFORMAȚII ȘI PRACTICI PRELIMINARE ÎNCHEIERII CONTRACTULUI DE CREDIT PENTRU CONSUMATORI

Articolul 4. Informații standard care trebuie incluse în publicitate

(1) Orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit care indică o rată a dobânzii sau orice alte cifre referitoare la costul creditului pentru consumator cuprinde informații standard în conformitate cu prezentul articol.

(2) Informațiile standard specifică, într-un limbaj clar, concis și lizibil, în același câmp vizual și cu caractere de aceeași dimensiune prin intermediul unui exemplu reprezentativ, următoarele:

- a) rata dobânzii aferente creditului, fixă și/sau flotantă, împreună cu informațiile privind orice costuri incluse în costul total al creditului pentru consumator;
- b) valoarea totală a creditului;
- c) dobânda anuală efectivă;
- d) dacă este cazul, durata contractului de credit;
- e) în cazul unui credit sub formă de amânare la plată pentru un anumit bun sau serviciu, prețul actual și valoarea oricărei plăți în avans; și
- f) dacă este cazul, valoarea totală plătită de către consumator și valoarea ratelor de plată;
- g) atenționarea consumatorului de către creditor referitor la responsabilitatea de rambursare a creditului.

(3) În cazul în care încheierea unui contract referitor la un serviciu accesoriu aferent contractului de credit, în special o asigurare, este obligatorie pentru obținerea creditului sau pentru obținerea creditului conform clauzelor și condițiilor prezentate, iar costul acelui serviciu nu poate fi determinat în prealabil, obligația de a încheia un asemenea contract este, de asemenea, menționată în mod clar, concis și lizibil, împreună cu dobânda anuală efectivă.

(4) Prezentul articol se aplică luând în considerare normele cu privire la publicitate și practicile comerciale incorecte.

Articolul 5. Informații precontractuale

(1) Creditorul și, după caz, intermediarul de credit furnizează consumatorului, în baza clauzelor și a condițiilor de creditare oferite de către creditor, precum și, după caz, a preferințelor exprimate și a informațiilor

furnizate de către consumator, informațiile necesare care să îi permită consumatorului să compare mai multe oferte pentru a putea lua o decizie informată cu privire la eventuala încheiere a unui contract de credit.

(2) Informațiile precontractuale sînt furnizate:

a) cu suficient timp dar cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte ca un consumator să încheie un contract de credit sau să accepte o ofertă. Perioada de 15 zile se poate reduce cu acordul scris al consumatorului;

b) imprimare pe hîrtie sau pe alt suport durabil, redactate în scris, într-un limbaj clar și lizibil cu caractere de aceeași dimensiune. În cazul în care informațiile sînt redactate pe hîrtie, culoarea de fond a hîrtiei pe care este redactat formularul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat;

c) prin intermediul formularului prezentat în anexa nr. 2 la prezenta lege.

(3) Informațiile precontractuale cuprind următoarele:

a) tipul de credit;

b) numele/denumirea și domiciliul/sediul creditorului, precum și, după caz, numele /denumirea și domiciliul/sediul intermediarului de credit implicat;

c) valoarea totală a creditului și condițiile de tragere a creditului;

d) durata contractului de credit;

e) în cazul unui credit acordat sub forma unei amînări la plată pentru un anumit bun sau serviciu și în cazul contractelor de credit legate, bunul sau serviciul respectiv și prețul de achiziție al acestuia;

f) rata dobînzii aferente creditului, condițiile de aplicare a ratei dobînzii aferente creditului și, unde este cazul, orice indice de referință aplicabilă ratei inițiale a dobînzii aferente creditului, precum și termenele, procedurile și condițiile în care variază rata dobînzii aferente creditului; în cazul în care se aplică rate diferite ale dobînzii aferente creditului în circumstanțe diferite, informațiile menționate privind toate ratele aplicabile;

g) dobînda anuală efectivă și valoarea totală plătită de către consumator, ilustrate prin intermediul unui exemplu reprezentativ care menționează toate ipotezele folosite pentru calculul ratei respective; în cazul în care consumatorul a informat creditorul în legătură cu una sau mai multe componente ale creditului preferat, precum durata contractului de credit și valoarea totală a creditului, creditorul trebuie să ia în considerare aceste componente; în cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobînzii aferente creditului diferite, și creditorul folosește ipoteza de la punctul 2 litera c) din anexa nr. 1 la prezenta lege, acesta trebuie să indice faptul că aplicarea altor mecanisme de tragere pentru acest tip de contract de credit poate avea drept rezultat aplicarea unei dobînzii anuale efective mai mari;

h) suma, numărul și frecvența plăților care vor fi efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;

i) unde este cazul, costurile de administrare ale unui sau mai multor conturi care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile din credit, cu excepția cazului în care deschiderea unui cont este opțională, costurile pentru utilizarea unui mijloc de plată atât pentru operațiuni de plată, cât și pentru trageri din credit, orice alte costuri rezultând din contractul de credit, precum și condițiile în care aceste costuri pot fi modificate;

j) dacă este cazul, informația referitor la obligativitatea consumatorului de a plăti taxe notariale la încheierea contractelor de credit;

k) obligațiile referitoare la încheierea unui contract privind un serviciu accesoriu aferent unui contract de credit, în special o poliță de asigurare, în cazul în care obținerea creditului sau obținerea creditului conform clauzelor și condițiilor prezentate este condiționată de încheierea unui contract privind acest serviciu;

l) rata dobânzii aplicabilă în cazul ratelor restante, măsurile pentru ajustarea acesteia, și, unde este cazul, mărimea penalităților aplicate în caz de neachitare;

m) o avertizare privind consecințele neefectuării plăților;

n) unde este cazul, garanțiile solicitate;

o) dreptul de revocare;

p) dreptul de rambursare anticipată, dacă există, și, dacă este cazul, informații privind dreptul creditorului la compensație și modul în care aceasta va fi stabilită în conformitate cu art. 20 al prezentei legi;

q) dreptul consumatorului de a fi informat gratuit asupra rezultatului consultării bazei de date pentru evaluarea bonității sale, în conformitate cu art. 9 alin. (2) al prezentei legi;

r) dreptul consumatorului de a primi la cerere și gratuit un exemplar al proiectului de contract de credit;

s) dacă este cazul, termenul pe parcursul căruia informațiile precontractuale au forță obligatorie pentru creditor.

(4) Orice informații suplimentare pe care creditorul solicită să i le furnizeze consumatorului sînt oferite într-un document separat care poate fi anexat la formularul prezentat în anexa nr. 2 la prezenta lege.

(5) În cazul comunicării telefonice, descrierea caracteristicilor principale ale serviciului financiar care trebuie oferită, trebuie să cuprindă cel puțin elementele menționate la alin. (3) lit. c), d), e), f) și h) din prezentul articol și dobînda anuală efectivă, ilustrată prin intermediul unui exemplu reprezentativ, precum și valoarea totală plătită de către consumator.

(6) În cazul în care, la cererea consumatorului, contractul de credit a fost încheiat folosind un mijloc de comunicare la distanță care nu permite furnizarea informațiilor conform alin. (1)-(3) din prezentul articol, creditorul pune la dispoziția consumatorului toate informațiile precontractuale folosind formularul prezentat în anexa nr. 2 la prezenta lege, imediat după încheierea contractului de credit.

(7) La cerere, în plus față de informațiile prevăzute în anexa nr. 2 la prezenta lege consumatorului i se va furniza gratuit și un exemplar din proiectul de contract de credit.

(8) Creditorii și unde este cazul, intermediarii de credit oferă consumatorului explicații corespunzătoare, pentru a-i permite să evalueze dacă contractul de credit propus este adaptat la nevoile sale și la situația sa financiară, prin expunerea:

a) explicațiilor referitor la informațiile precontractuale care sînt furnizate potrivit prevederilor alin. (1)-(3) din prezentul articol;

b) caracteristicile esențiale ale serviciilor propuse (rata dobînzii, numărul de comisioane, costurile creditului, condițiile rambursării anticipate, valoarea totală de plătit), precum și consecințele neonorării clauzelor contractuale;

c) explicarea costurilor ce fac parte din costul total al creditului pentru consumator (costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare).

Articolul 6. Cerințe precontractuale de informare pentru contractele de credit sub forma facilității de tip descoperit de cont și pentru anumite contracte specifice de credit

(1) În cazul contractelor de credit prevăzute la art. 2 alin. (3), (5) creditorul și, după caz, intermediarul de credit furnizează consumatorului, în baza clauzelor și a condițiilor de creditare oferite de către creditor, precum și, după caz, a preferințelor exprimate și a informațiilor furnizate de către consumator, informațiile necesare care să îi permită consumatorului să compare mai multe oferte pentru a putea lua o decizie informată cu privire la eventuala încheiere a unui contract de credit.

(2) Informațiile precontractuale sînt furnizate:

a) cu suficient timp dar cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte ca un consumator să încheie un contract de credit sau să accepte o ofertă. Perioada de 15 zile se poate reduce cu acordul scris al consumatorului;

b) pe hîrtie sau pe alt suport durabil redactat în scris, într-un limbaj clar și lizibil, cu caractere de aceeași dimensiune. În cazul în care informațiile sînt redactate pe hîrtie, culoarea de fond a hîrtiei pe care este redactat formularul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat;

c) informațiile se furnizează prin intermediul formularului prevăzut în anexa nr. 3 la prezenta lege.

(3) Informațiile precontractuale cuprind următoarele:

- a) tipul de credit;
- b) numele/denumirea și domiciliul/sediul creditorului, precum și după caz, numele/denumirea și domiciliul/sediul intermediarului de credit implicat;
- c) valoarea totală a creditului;
- d) durata contractului de credit;
- e) rata dobînzii aferente creditului și condițiile de aplicare a acesteia, orice indice de referință aplicabilă ratei inițiale a dobînzii aferente creditului, costurile aplicabile din momentul încheierii contractului de credit;
- f) dobînda anuală efectivă prin intermediul unor exemple reprezentative care menționează toate ipotezele folosite pentru calculul ratei respective;
- g) condițiile și procedura pentru revocarea contractului de credit;
- h) atunci cînd este cazul, pentru contractele de credit de tipul celor menționate la art. 2 alin. (3) din prezenta lege, o mențiune conform căreia consumatorul i se poate solicita în orice moment rambursarea integrală a creditului;
- i) rata dobînzii aplicabilă în cazul ratelor restante, măsurile pentru ajustarea acesteia, și, unde este cazul, orice penalități aplicate în caz de neplată;
- j) dreptul consumatorului de a fi informat, în conformitate cu art. 9 alin. (2) din prezenta lege, asupra rezultatului consultării bazei de date, realizate pentru evaluarea bonității sale;
- k) pentru contractele de credit de tipul celor menționate la art. 2 alin. (3) din prezenta lege, informații cu privire la costurile aplicabile încă de la momentul încheierii contractului de credit, precum și, dacă este cazul, condițiile în care pot fi modificate aceste costuri;
- l) dacă este cazul, termenul de valabilitate a ofertei.

(4) În cazul unui contract de credit în sensul art. 2 alin. (5) din prezenta lege, informațiile precontractuale includ și:

- a) valoarea, numărul și frecvența plăților care vor fi efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobînzii aferente creditului; și
- b) dreptul de rambursare anticipată și, dacă este cazul, informații privind dreptul creditorului la compensație și modul în care aceasta va fi stabilită;

c) menționarea duratei contractului de credit.

(5) În cazul în care contractul de credit intră în domeniul de aplicare al art. 2 alin. (3) din prezenta lege, se aplică numai dispozițiile menționate la alin. (1)-(3) din prezentul articol.

(6) În cazul comunicării telefonice și în cazul în care consumatorul solicită ca facilitatea de tip descoperit de cont (overdraft) să fie disponibilă imediat, descrierea caracteristicilor principale ale serviciului financiar include cel puțin elementele menționate la alin. (3), lit. c), d) e), f) și h) din prezentul articol;

(7) Fără a aduce atingere derogării prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. b) din prezenta lege, în cazul contractelor de credit care sînt acordate sub forma unei facilități de tip descoperit de cont (overdraft) și care trebuie rambursate într-o perioadă de o lună, descrierea caracteristicilor principale ale creditului include cel puțin elementele prevăzute la alin. (3) lit. c), e), f), h) din prezentul articol.

(8) La cerere, în plus față de informațiile menționate la alin. (1)-(6) din prezentul articol, consumatorului i se furnizează gratuit un exemplar din proiectul de contract de credit care include informațiile contractuale prevăzute la art. 10 din prezenta lege, în măsura în care se aplică articolul respectiv.

(9) În cazul în care, la cererea consumatorului, contractul a fost încheiat folosind un mijloc de comunicare la distanță care nu permite oferirea informațiilor care trebuie furnizate în conformitate cu alin. (2), (3) și (4), inclusiv în cazurile menționate la alin. (6), creditorul își îndeplinește, imediat după încheierea contractului de credit, obligațiile în temeiul alin. (2), (3) și (4) din prezentul articol, prin furnizarea de informații contractuale în conformitate cu art. 10 din prezenta lege, în măsura în care acest articol este aplicabil.

(10) În cazul unui contract de tipul celui prevăzut la art. 2 alin. (3) din prezenta lege în informația precontractuală nu se specifică dobînda anuală efectivă.

Articolul 7. Excepții de la obligația de informare precontractuală

Art. 5 și 6 din prezenta lege nu se aplică furnizorilor de bunuri sau servicii care acționează cu titlu auxiliar în calitate de intermediari de credit. Această excepție nu se referă la obligația creditorului de a se asigura că informațiile precontractuale menționate în articolele respective au fost primite de consumator.

Articolul 8. Evaluarea bonității consumatorului

(1) Creditorul evaluează bonitatea consumatorului în baza unui volum suficient de informații obținute, inclusiv de la consumator și, după caz, în baza consultării bazei de date relevante, înainte de încheierea unui contract de credit.

(2) În cazul în care părțile convin să modifice valoarea totală a creditului după încheierea contractului de credit, creditorul actualizează informațiile financiare aflate la dispoziția sa privind consumatorul și evaluează bonitatea consumatorului.

Capitolul III ACCESUL LA BAZE DE DATE

Articolul 9. Accesul la baze de date

(1) În scopul evaluării bonității consumatorilor, creditorii utilizează sistemele de evidență, inclusiv birourile istoriilor de credit.

(2) În cazul în care respingerea cererii de creditare se bazează pe consultarea unei baze de date, creditorul informează consumatorul timp de 7 zile calendaristice în mod gratuit, în scris sau, la solicitarea expresă a consumatorului, în forma aleasă de acesta (e-mail, fax, telex) și agreată de creditor, în legătură cu rezultatul acestei consultări și cu identitatea bazei de date consultate.

Capitolul IV

CERINȚE REFERITOARE LA INFORMAȚII ȘI DREPTURI PRIVIND CONTRACTELE DE CREDIT PENTRU CONSUMATORI

Articolul 10. Cerințe care trebuie menționate în contractele de credit

(1) Contractele de credit sînt redactate în scris, într-un limbaj clar și lizibil, cu caractere de aceeași dimensiune, pe hîrtie sau pe un alt suport durabil.

(2) În cazul în care contractul este redactat pe hîrtie, culoarea de fond a hîrtiei pe care este redactat contractul trebuie să fie în contrast cu cea a fondului utilizat.

(3) Contractul de credit specifică în mod clar și concis:

a) tipul de credit;

b) identitățile și adresele părților contractante, precum și, dacă este cazul, numele și adresele intermediarilor de credit implicați;

c) durata contractului de credit;

d) valoarea totală a creditului și condițiile care reglementează acordarea tranșei din credit;

e) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări la plată pentru un anumit bun sau serviciu sau în cazul contractelor de credit legate, bunul sau serviciul respectiv și prețul actual al acestuia;

f) rata dobânzii aferente creditului, condițiile de aplicare a ratei dobânzii aferente creditului și, unde este cazul, orice indice de referință aplicabilă ratei inițiale a dobânzii aferente creditului, precum și termenele, procedurile și condițiile în care variază rata dobânzii aferente creditului și, în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite, informațiile menționate anterior privind toate nivelurile aplicabile;

g) dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătită de către consumator, calculate la momentul încheierii contractului de credit; se menționează toate ipotezele folosite pentru calcularea acestei rate;

h) suma, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;

i) în cazul unui contract de credit pe durată determinată, dreptul consumatorului de a primi, la cerere și gratuit, conform periodicității stabilite în contractul de credit, pe hîrtie sau pe alt suport durabil, conform deciziei consumatorului, un extras de cont/situația de plăți sub forma unui grafic de rambursare care indică ratele datorate și termenele și condițiile de plată ale acestor sume. Graficul conține o detaliere a fiecărei rambursări care să arate rambursarea valorii totale a creditului, dobânda calculată în baza ratei dobânzii aferente creditului și orice costuri suplimentare. În cazul în care rata dobânzii nu este fixă sau costurile suplimentare pot fi modificate în baza contractului de credit, graficul de rambursare indică în mod clar și concis că datele cuprinse în grafic vor rămîne valabile numai pînă la schimbarea următoare a ratei dobânzii aferente creditului sau a costurilor suplimentare potrivit contractului de credit;

j) în cazul în care costurile și dobînzile trebuie plătite fără a nu se rambursa o parte din valoarea totală a creditului, un extras care arată perioadele și condițiile pentru plata dobânzii și a oricăror costuri aferente creditului;

k) unde este cazul, costurile de administrare ale unuia sau mai multor conturi care înregistrează atît operațiunile de plată, cît și tragerile din credit, cu excepția cazului în care deschiderea unui cont este opțională, costurile pentru utilizarea unui mijloc de plată atît pentru operațiuni de plată, cît și pentru trageri din credit, orice alte costuri rezultînd din contractul de credit, precum și condițiile în care aceste costuri pot fi modificate;

l) rata dobânzii, în cazul plăților expirate, aplicabilă la data încheierii contractului de credit și măsurile pentru ajustarea acesteia și, dacă este cazul, orice penalități datorate în caz de neplată;

m) o avertizare privind consecințele neefectuării plăților;

n) după caz, o mențiune potrivit căreia va fi necesară plata unor taxe notariale și costuri în legătură cu încheierea, înregistrarea contractului de credit și a documentelor accesorii acestuia;

o) garanțiile și asigurările necesare;

p) dreptul de revocare, termenul în care acel drept poate fi exercitat și alte condiții pentru exercitarea acestuia, inclusiv informații privind obligarea consumatorului de a plăti creditul sau partea de credit trasă și dobânda în conformitate cu art. 18 alin. (3) lit. b) din prezenta lege și cuantumul dobânzii plătibile pe zi;

q) informații privind drepturile care rezultă din art. 19 din prezenta lege, ca și condițiile pentru exercitarea acestor drepturi;

r) dreptul de rambursare anticipată, procedura de rambursare anticipată, precum și, dacă este cazul, informații privind dreptul creditorului la compensație și modul în care va fi determinată această compensație;

s) procedura care trebuie urmată în exercitarea dreptului de a cere revocarea contractului de credit;

t) existența posibilității recurgerii la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac pentru consumator și, în caz afirmativ, modalitățile de acces la acestea;

u) după caz, denumirea și adresa autorității de supraveghere competente.

(4) În cazul contractelor de credit sub forma unei facilități de tip descoperit de cont (overdraft) de tipul celor menționate la art.2 alin. (3) din prezenta lege, următoarele informații se specifică în mod clar și concis:

a) tipul de credit;

b) numele/denumirea și adresa domiciliului/sediului și a punctului de lucru a părților contractante, precum și, după caz, numele și adresa domiciliului/sediului și/sau a locului desfășurării activității ori, după caz, adresa de domiciliu a intermediarului de credit implicat;

c) durata contractului de credit;

d) valoarea totală a creditului și condițiile de tragere a creditului;

e) rata dobânzii aferente creditului, condițiile de aplicarea a acesteia și, unde este cazul, orice indice sau rată de referință aplicabilă ratei inițiale a dobânzii aferente creditului, precum și termenele, procedura și condițiile pentru modificarea ratei dobânzii aferente creditului și, în cazul în care se aplică rate ale dobânzii aferente creditului diferite în circumstanțe diferite, informațiile menționate anterior în privința tuturor ratelor aplicabile;

f) dobînda anuală efectivă și costurile totale ale creditului pentru consumator, calculate la momentul încheierii contractului de credit; se menționează toate ipotezele folosite pentru calcularea respectivei rate, astfel cum este menționat la art. 23 alin. (2) din prezenta lege coroborat prin art. 3 din prezenta lege „costul total al creditului pentru consumatori” și „dobînda anuală efectivă”;

g) o mențiune conform căreia consumatorului i se poate solicita în orice moment rambursarea integrală, la cerere, a creditului, dar nu mai puțin de 15 zile calendaristice de la data solicitării;

h) informații cu privire la costurile aplicabile încă de la momentul încheierii contractului de credit, precum și, dacă este cazul, condițiile în care pot fi modificate aceste costuri.

Articolul 11. Informații privind rata dobînzii aferente creditului

(1) Atunci cînd este cazul, consumatorul este informat, pe hîrtie sau pe alt suport durabil, în legătură cu orice modificare a ratei dobînzii aferente creditului înainte ca modificarea să intre în vigoare. Informațiile cuprind următoarele:

a) valoarea plăților de efectuat după intrarea în vigoare a noii rate a dobînzii aferente creditului;

b) în cazul în care numărul sau frecvența plăților se modifică, informații în legătură cu acestea.

(2) Părțile pot conveni în contractul de credit ca informațiile la care se face referire la alin. (1) să fie transmise periodic consumatorului, în cazuri unde modificarea ratei dobînzii aferente creditului este cauzată de o modificare a indicelui de referință și noul indice de referință este făcut public, iar informațiile privind noul indice de referință sînt puse la dispoziție la sediul creditorului.

Articolul 12. Costuri aferente contractelor de credit

(1) Fără a aduce atingere prevederilor legale privind modificarea dobînzii, pe parcursul derulării contractului de credit nu se admite:

a) introducerea și perceperea de noi taxe, comisioane, tarife sau orice alte costuri aferente contractului cu excepția costurilor specifice unor servicii suplimentare solicitate în mod expres de consumator, neprevăzute în contract și care nu erau oferite consumatorilor la data încheierii acestuia. Aceste costuri vor fi percepute numai în baza unor acte adiționale acceptate de consumator;

b) majorarea mărimilor acestora stabilite la încheierea contractelor;

c) perceperea unui comision de retragere pentru tranșele acordate din credit;

d) perceperea unui comision, unui tarif, sau a oricărui alt cost, în cazul în care consumatorul dorește schimbarea datei de scadență a creditului, pe o perioadă de cel mult 30 de zile;

e) perceperea unor comisioane în situațiile în care consumatorii solicită schimbarea garanțiilor, în condițiile în care consumatorul plătește toate costurile aferente constituirii și evaluării noilor garanții.

(2) Costurilor aferente contului curent nu le sînt aplicabile obligațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) din prezentul articol. Costurile aferente contului curent trebuie să corespundă costurilor efective ale creditorului, să se limiteze la acoperirea acestora și să nu conducă la obținerea de venituri suplimentare pentru acesta.

(3) Pentru orice modificare a nivelului costurilor creditului, potrivit condițiilor contractuale, creditorul este obligat să notifice consumatorul în scris sau, la cererea expresă a consumatorului, prin altă modalitate stabilită de acesta și agreată de creditor, și să pună la dispoziția acestuia un nou grafic de rambursare.

Articolul 13. Reguli privind contractele de credit cu dobîndă variabilă

În contractele de credit cu dobîndă variabilă se vor aplica următoarele reguli:

a) dobînda va fi compusă dintr-un indice de referință, stabilit conform metodologiei Băncii Naționale a Moldovei, la care creditorul poate adăuga o anumită marjă fixă pe toată durata derulării contractului;

b) modul de calcul al dobînzii trebuie indicat în mod expres în contract, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobînzii flotante, atît în sensul majorării, cît și în cel al reducerii acesteia;

c) elementele care intră în formula de calcul a dobînzii variabile și valoarea acestora vor fi afișate pe site-urile și la toate oficiile creditorilor.

Articolul 14. Modul de calcul a ratei lunare

(1) Calculul ratei lunare a dobînzii se va face în baza anului calendaristic, luînd în calcul la numărătorul fracției formulei, numărul efectiv de zile cuprins între scadențe, iar la numitorul aceleiași fracții, 365 sau 366 de zile respectiv.

(2) Dobînda de întârziere se calculează în bază de procent fix și se aplică la sumele restante în conformitate cu prevederile contractului de credit, cu excepția sumelor provenite din calculul dobînzii.

Articolul 15. Cerințe privind clauzele contractuale

(1) Sînt interzise clauzele contractuale care dau dreptul creditorului să modifice unilateral clauzele contractuale fără încheierea unui act adițional, acceptat de consumator.

(2) Creditorul trebuie să poată face dovada că a depus toate diligențele pentru informarea consumatorului cu privire la semnarea actelor adiționale.

(3) În cazul modificărilor impuse prin legislație, nesemnarea de către consumator a actelor adiționale prevăzute la alin. (1) din prezentul articol este considerată acceptare tacită. În acest caz, se interzice introducerea în actele adiționale a altor prevederi decît cele impuse prin legislație, iar introducerea în actele adiționale a oricăror altor prevederi decît cele impuse prin legislație sînt considerate nule de drept.

(4) Se interzice introducerea în contractele de credit a clauzelor prin care:

a) consumatorul este obligat să păstreze confidențialitatea prevederilor și a condițiilor contractuale;

b) creditorul poate declara scadent sau denunța unilateral contractul ori poate penaliza consumatorul în cazul afectării reputației creditorului;

c) creditorul poate declara scadent anticipat creditul în cazul în care consumatorul nu și-a îndeplinit obligațiile conform altor contracte de credit încheiate cu alți creditori;

d) creditorul impune consumatorului încheierea contractului de asigurare a bunurilor aduse în garanție cu o societate agreată de creditor.

(5) Creditorii nu au dreptul să refuze încasarea ratelor de credit în moneda în care s-a acordat creditul.

(6) Orice notificare cu privire la modificarea conținutului clauzelor contractuale referitoare la costuri va fi transmisă consumatorilor cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de aplicarea acestora, cu excepția situațiilor în care consumatorul solicită modificări ale contractului care implică schimbarea costurilor.

Articolul 16. Obligații aplicabile în cazul contractelor de credit sub forma facilității de tip descoperit de cont (overdraft)

(1) Dacă un contract de credit vizează un împrumut acordat sub forma unei facilități de tip descoperit de cont (overdraft), consumatorul este informat cu regularitate prin intermediul unui extras de cont/situație de plăți, pe hârtie sau pe alt suport durabil, care conține următoarele informații:

- a) perioada exactă la care se referă extrasul de cont;
- b) cuantumurile și datele tragerilor;
- c) soldul din extrasul anterior și data acestuia;
- d) noul sold;
- e) datele și sumele plăților efectuate de consumator;
- f) rata dobânzii aferente creditului aplicată;
- g) orice costuri care au fost aplicate;
- h) dacă este cazul, suma minimă de plată.

(2) În plus, consumatorul este informat pe hârtie sau pe alt suport durabil asupra modificărilor ratei dobânzii aferente creditului sau ale oricăror costuri datorate înainte ca modificarea respectivă să intre în vigoare.

(3) Părțile pot conveni în contractul de credit ca informațiile privind modificările ratei dobânzii aferente creditului să fie comunicate, în conformitate cu alin.(1) a prezentului articol, în cazurile în care:

- a) modificarea indicilor sau a ratei dobânzii aferente creditului este cauzată de o modificare a indicelui de referință;
- b) noul indice de referință este făcut public prin mijloace prevăzute de prezenta lege;
- c) informațiile privind noul indice de referință sînt puse la dispoziție și la locul în care creditorul își desfășoară activitatea.

Articolul 17. Cerințele specifice pentru contractele de credit pe durată nedeterminată

(1) Consumatorul poate decide rezilierea unui contract de credit pe durată nedeterminată în orice moment, cu excepția cazurilor în care părțile au convenit o perioadă de preaviz. Această perioadă nu poate depăși o lună.

(2) Dacă s-a convenit în contractul de credit, creditorul poate decide rezilierea unui contract de credit pe durată nedeterminată prin notificarea consumatorului în scris, pe hârtie sau pe alt suport durabil, cu cel puțin două luni înainte.

(3) În cazul când s-a convenit în contractul de credit, creditorul enumeră în contract motivele considerate justificate în temeiul cărora acesta poate retrage dreptul consumatorului de a efectua trageri.

(4) Pot constitui motive justificate obiectiv, suspiciunea, unei utilizări neautorizate sau frauduloase a creditului ori un risc semnificativ de incapacitate a consumatorului de a rambursa valoarea totală a creditului. Aceste motive nu sînt limitative.

(5) Creditorul îl informează pe consumator în legătură cu retragerea dreptului de a efectua trageri și cu motivele acesteia, pe hîrtie sau pe alt suport durabil, dacă este posibil înainte de retragere și cel mai tîrziu imediat ulterior, cu excepția cazului în care furnizarea acestor informații este interzisă de legislația în vigoare ori furnizarea acestei informații contravine obiectivelor de ordine publică sau de securitate publică.

Articolul 18. Dreptul de revocare

(1) Consumatorul are la dispoziție un termen de paisprezece zile calendaristice în care se poate revoca din contractul de credit fără a invoca motive.

(2) Acest termen de revocare începe să curgă de la una din următoarele date:

- a) data încheierii contractului de credit;
- b) data la care consumatorului îi sînt aduse la cunoștință clauzele și condițiile contractuale și informațiile, conform art. 10 din prezenta lege, în cazul în care ziua respectivă este ulterioară celei la care se face referire la lit. a) din prezentul alineat.

(3) În cazul în care consumatorul își exercită dreptul de revocare, acesta are următoarele obligații:

- a) pentru ca revocarea să fie efectivă înainte de expirarea termenului menționat la alin.(1), de a-l notifica pe creditor ca urmare a informării oferite de acesta în conformitate cu art. 10 alin. (3) lit. p) din prezenta lege, prin mijloace care confirmă recepția notificării. Termenul este considerat a fi respectat în cazul în care respectiva notificare este expediată înainte de expirarea termenului, cu condiția să fie pe hîrtie sau pe alt suport durabil de care dispune creditorul și accesibil acestuia; și

b) de a-i plăti creditorului principalul și dobînda aferentă acestuia de la data la care creditul a fost tras pînă la data la care principalul a fost rambursat, fără nici o întîrziere nejustificată și nu mai tîrziu de 30 de zile calendaristice de la trimiterea notificării retragerii către creditor. Dobînda se calculează în baza ratei dobînzii aferente creditului convenit. Creditorul nu este îndreptățit la nici o altă compensație din partea consumatorului în cazul revocării, cu excepția compensației pentru orice taxe nerambursabile plătite de către creditor administrației publice.

(4) În cazul prestării unui serviciu accesoriu aferent contractului de credit de către creditor sau de către un terț în baza unui contract între terț și creditor, consumatorul nu mai are obligații care decurg din serviciul respectiv, în cazul în care consumatorul își exercită dreptul de revocare din contractul de credit în conformitate cu prezentul articol.

Articolul 19. Drepturile de revocare din contracte de credit legate

(1) În cazul în care consumatorul și-a exercitat un drept de revocare dintr-un contract de furnizare de bunuri sau servicii, acesta nu mai are obligații în temeiul unui contract de credit legat.

(2) În cazul în care bunurile sau serviciile care fac obiectul unui contract de credit legat nu sînt furnizate sau sînt furnizate numai în parte sau nu sînt conforme cu contractul de furnizare, consumatorul are dreptul să se îndrepte împotriva creditorului în cazul în care nu a reușit să obțină, de la furnizor, satisfacerea pretențiilor la care are dreptul în conformitate cu legislația sau cu contractul de furnizare a bunurilor sau serviciilor.

(3) În cazul în care consumatorului nu i-au fost furnizate bunurile sau nu i-au fost prestate serviciile ori bunurile sau serviciile nu corespund, acesta se poate îndrepta împotriva comerciantului în condițiile prevăzute de Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor.

Articolul 20. Rambursarea anticipată

(1) Consumatorul are dreptul, în orice moment, să stingă în tot sau în parte obligațiile sale care decurg dintr-un contract de credit. În acest caz, consumatorul are dreptul la o reducere a costului total al creditului, această reducere constînd în dobînda și costurile aferente perioadei dintre data rambursării anticipate și data prevăzută pentru încetarea contractului de credit.

(2) În cazul rambursării anticipate a creditului, creditorul este îndreptățit la o compensație rezonabilă și justificată în mod obiectiv pentru eventualele costuri

legate direct de rambursarea anticipată a creditului, cu condiția ca rambursarea anticipată să intervină într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului este fixă.

O astfel de compensație nu poate fi mai mare de:

a) 1 % din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și rezilierea convenită a contractului de credit este mai mare de un an.

b) 0,5 % din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit nu este mai mare de un an.

(3) Nu se solicită o compensație pentru rambursare anticipată în cazul în care:

a) rambursarea a fost realizată ca urmare a executării unui contract de asigurare care are drept scop asigurarea riscului de neplată;

b) contractul de credit este acordat sub forma unei facilități de tip descoperit de cont (overdraft); sau

c) rambursarea anticipată intervine într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului se mărește.

(4) Orice compensație nu depășește cuantumul dobânzii pe care consumatorul ar fi plătit-o în perioada dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit.

Articolul 21. Cesiunea de drepturi

(1) În cazurile în care drepturile creditorului în temeiul unui contract de credit sau contractul însuși se cesionează unei terțe persoane, consumatorul are dreptul să invoce împotriva cesionarului orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva creditorului inițial, inclusiv dreptul la compensare în cazul în care aceasta este prevăzută de legislație.

(2) Consumatorul este informat cu privire la cesiunea prevăzută la alin. (1) din prezentul articol prin notificarea adresată acestuia de către cedent în termen de 10 zile calendaristice de la încheierea contractului de cesiune, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, cu excepția cazurilor în care creditorul inițial, prin acord cu cesionarul, administrează în continuare creditul către consumator.

Articolul 22. Facilitatea de tip descoperit de cont (overdraft) cu aprobare tacită

(1) În cazul existenței unui acord privind deschiderea unui cont curent, atunci când există posibilitatea să i se ofere consumatorului o facilitate de tip descoperit de cont (overdraft) cu aprobare tacită, contractul conține și informațiile menționate la art. 6 alin. (3) lit. e) din prezenta lege. În orice situație, creditorul trebuie să furnizeze aceste informații în mod periodic, pe hîrtie sau pe alt suport durabil.

(2) În cazul depășirii cu peste 15% a limitei de credit pentru o perioadă mai mare de o lună, creditorul îl informează pe consumator fără întîrziere pe hîrtie sau pe alt suport durabil despre:

- a) depășirea și suma limitei de credit;
- b) rata dobînzii aferente creditului;
- c) orice penalități, costuri sau dobînzii aplicabile restanțelor.

Capitolul V **DOBÎNDA ANUALĂ EFECTIVĂ**

Articolul 23. Calcularea dobînzii anuale efective

(1) Dobînda anuală efectivă, care este egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actuală a tuturor angajamentelor (trageri, rambursări și costuri), viitoare sau prezente, convenite de creditor și de consumator, este calculată în conformitate cu formula matematică stabilită în anexa nr. 1 la prezenta lege.

(2) În scopul calculării dobînzii anuale efective, se determină costul total al creditului pentru consumator, cu excepția costurilor suportate de către consumator pentru nerespectarea oricăruia dintre angajamentele stabilite prin contractul de credit și a altor costuri în afara prețului de achiziție, pe care, pentru achiziții de bunuri și servicii, este obligat să îl plătească, indiferent dacă tranzacția este efectuată în numerar sau pe credit. Costurile administrării unui cont care înregistrează atît operațiunile de plată, cît și tragerile, costurile de utilizare a unui mijloc de plată atît pentru operațiunile de plată, cît și pentru trageri, precum și alte costuri privind operațiunile de plată sînt incluse în costul total al creditului către consumator, cu excepția cazului în care deschiderea contului este opțională, iar costurile contului au fost indicate clar și separat în contractul de credit sau în orice alt contract încheiat cu consumatorul.

(3) Calculul dobînzii anuale efective se bazează pe ipoteza conform căreia contractul de credit urmează să rămîină valabil pe perioada convenită, iar

creditorul și consumatorul își vor îndeplini obligațiile în condițiile și în termenele convenite în contractul de credit.

(4) În cazul contractelor de credit ce cuprind clauze care permit variații ale ratei dobânzii aferente creditului și, dacă este cazul, ale cheltuielilor incluse în dobânda anuală efectivă, dar necuantificabile la momentul calculării, dobânda anuală efectivă se calculează în baza ipotezei conform căreia rata dobânzii aferente creditului și celelalte costuri vor rămâne fixe în raport cu nivelul inițial și se vor aplica pînă la încetarea contractului de credit.

(5) Dacă este necesar, variantele suplimentare prevăzute în anexa nr. 1 la prezenta lege, pot fi utilizate la calculul dobânzii anuale efective.

Capitolul VI

CREDITORII ȘI INTERMEDIARII DE CREDIT

Articolul 24. Obligațiile specifice ale creditorilor față de consumatori

(1) La primirea cererii de credit și a celorlalte documente ce sînt necesare acordării creditului, creditorul are obligația de a înmîna imediat consumatorului un înscris datat, semnat și cu număr de înregistrare, conținînd confirmarea creditorului că i s-a predat setul actelor necesare acordării creditului. Creditorul în procesul examinării cererii este în drept, în caz de necesitate, să solicite documente suplimentare ce țin de acordarea creditului. În termen de maximum 30 de zile calendaristice de la depunerea dosarului de credit, creditorul răspunde în scris sau în altă formă aleasă de consumator și acceptată de creditor cu privire la acordarea sau neacordarea creditului.

(2) La momentul semnării contractului, toate părțile contractante primesc cîte un exemplar original al contractului de credit, cu excepția contractelor încheiate la distanță.

(3) Creditorii au obligația de a primi și de a înregistra reclamațiile de la consumatori, de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde la reclamațiile depuse de consumatori în termen și condițiile prevăzute de lege.

(4) La încetarea contractului de credit, creditorul oferă consumatorului gratuit, la cerere, un document care atestă faptul că au fost stinse toate obligațiile dintre părți decurgînd din contractul respectiv. Orice notificare pe care creditorul o face consumatorului trebuie să fie semnată, datată și cu număr de înregistrare.

Articolul 25. Obligațiile specifice ale intermediarilor de credit față de consumatori

(1) Intermediarul de credit indică în materialele publicitare și în documentele destinate consumatorilor sfera atribuțiilor deținute, în special dacă lucrează exclusiv cu unul sau mai mulți creditori sau ca broker independent.

(2) În cazul în care intermediarul de credit percepe consumatorului un onorariu, înainte de încheierea contractului: acesta face cunoscut consumatorului onorariul perceput; consumatorul și intermediarul de credit convin asupra onorariului pe hîrtie sau pe alt suport durabil.

(3) Onorariul datorat de consumator intermediarului de credit pentru serviciile sale se comunică creditorului de către intermediarul de credit în vederea calculării dobînzii anuale efective.

Capitolul VII MĂSURI DE PUNERE ÎN APLICARE

Articolul 26. Autoritățile de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori

(1) Autoritățile de supraveghere privind respectarea legislației cu privire la contractele de credit pentru consumatori sînt: Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare și Agenția pentru Protecția Consumatorilor.

(2) Agenția pentru Protecția Consumatorilor asigură controlul privind respectarea cerințelor de publicitate, informare precontractuală și contractuală;

(3) Banca Națională a Moldovei asigură controlul privind stabilirea ratei dobînzii, costurile aferente creditului și DAE pentru creditele încheiate cu instituțiile bancare;

(4) Comisia Națională a Pieței Financiare asigură controlul privind stabilirea ratei dobînzii, costurile aferente creditului și DAE pentru creditele încheiate cu instituțiile nebancare.

Articolul 27. Cerințe de punere în aplicare

(1) Consumatorii nu pot renunța la drepturile care le-au fost conferite prin prezenta lege.

(2) Creditorii trebuie să poată face dovada că au respectat cerințele în materie de informare prevăzute în prezenta lege.

Articolul 28. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere conform legislației în vigoare.

Articolul 29. Soluționarea litigiilor pe cale extrajudiciară

Litigiile privind contractele de credit pentru consumatori pot fi soluționate și prin aplicarea procedurii de mediere.

Capitolul VIII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 30. Intrarea în vigoare a legii:

Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Articolul 31. Ajustarea cadrului normativ

Guvernul, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare în termen de 6 luni de la data publicării:

- a) vor prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;
- b) vor aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Anexa nr. 1
la Legea privind contractele
de credit pentru consumatori

Ecuatia de calcul a dobânzii anuale efective

1. Ecuatia fundamentală care exprimă echivalența dintre trageri, pe de o parte, și rambursări și costuri, pe de altă parte.

Ecuatia fundamentală, care stabilește dobânda anuală efectivă (DAE), exprimă, pe perioada unui an, egalitatea dintre valoarea totală prezentă a tragerilor, pe de o parte, și valoarea totală prezentă a rambursărilor și a costurilor suportate, pe de altă parte, adică:

$$\sum_{k=1}^m C_k(1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l(1+X)^{-s_l}$$

unde:

- X este DAE;
- m este numărul ultimei trageri;
- k este numărul unei trageri, astfel $1 \leq k \leq m$,
- C_k este valoarea tragerii k ;
- t_k este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, dintre data primei trageri și data fiecărei trageri ulterioare, astfel $t_1 = 0$,
- m' este numărul ultimei rambursări sau plăți;
- l este numărul unei rambursări sau plăți;
- D_l este cuantumul unei rambursări sau plăți;
- s_l este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, dintre data primei trageri și data fiecărei rambursări sau plăți următoare.

Note:

- a) sumele plătite de ambele părți la diferite momente nu trebuie neapărat să fie egale și nu trebuie să fie plătite neapărat la intervale egale;
- b) data începerii este cea a primei trageri;
- c) intervalele dintre datele utilizate în calcule sînt exprimate în ani sau în fracțiuni de an. Un an se consideră a avea 365 zile (sau 366 de zile pentru anii bisecți), 52 de săptămîni sau 12 luni egale. O lună egală se consideră a avea 30,41666 de zile (adică 365/12), indiferent dacă este sau nu un an bisect;
- d) rezultatul calculului trebuie exprimat cu o precizie de cel puțin o zecimală. Dacă a doua zecimală este mai mare sau egală cu 5, la prima zecimală se adăugă unu;
- e) ecuația poate fi rescrisă folosind o singură sumă și conceptul de fluxuri (A_k), care vor fi pozitive sau negative, cu alte cuvinte plătite sau primite în perioade de la 1 la k , exprimate în ani, adică:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$$

S – fiind balanța de fluxuri prezentă. În cazul în care scopul este păstrarea echivalenței fluxurilor, valoarea va fi zero.

2. Modalitățile suplimentare necesare pentru calculul dobînzii anuale efective sînt următoarele:

- a) în cazul în care prin contractul de credit se acordă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor, se consideră că suma totală a creditului este trasă imediat și în întregime;
- b) în cazul în care un contract de credit dă consumatorului libertatea în privința efectuării tragerilor în general, dar impune, printre diferitele modalități de tragere, o limitare în ceea ce privește suma și perioada de timp, valoarea creditului se consideră a fi trasă la prima dată prevăzută în contractul de credit și în conformitate cu aceste limite de tragere;
- c) în cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobînzii aferente creditului diferite, valoarea totală a creditului se consideră a fi trasă la nivelul cel mai mare al costurilor și al ratei dobînzii aferente creditului aplicate mecanismului de tragere cel mai frecvent utilizat pentru respectivul tip de contract de credit;
- d) în cazul unei facilități de tip descoperit de cont (overdraft), valoarea totală a creditului se consideră a fi trasă în totalitate și pe întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata facilității de tip descoperit de cont

(overdraft) nu este cunoscută, dobînda anuală efectivă se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de trei luni;

e) în cazul unui contract de credit cu durată nedeterminată, altul decît o facilitare de tip descoperit de cont (overdraft), se presupune că:

- creditul este oferit pentru o perioadă de un an, începînd de la data tragerii inițiale, și plata finală efectuată de consumator lichidează soldul capitalului, dobînzile și alte costuri eventuale;

- capitalul este rambursat de consumator în tranșe egale lunare, începînd cu o lună de la data tragerii inițiale. Totuși, în cazurile în care capitalul trebuie să fie rambursat în totalitate, într-o singură tranșă, în cadrul fiecărei perioade de plată, tragerile și rambursările succesive ale întregului capital efectuate de către consumator se presupune că sînt efectuate de-a lungul unei perioade de un an. Dobînzile și alte costuri se aplică în conformitate cu aceste trageri și rambursări de capital și astfel cum se prevede în contractul de credit;

În sensul prezentului punct, un contract de credit pe durată nedeterminată este un contract de credit fără durată fixă și cuprinde creditele care trebuie să fie rambursate în totalitate în cadrul unei perioade de timp sau după o perioadă de timp dar care, odată ce au fost rambursate, devin disponibile pentru o altă tragere.

f) în cazul unor contracte de credit, altele decît o facilitare de tip descoperit de cont (overdraft) și creditele pe durată nedeterminată, astfel cum sînt menționate în ipotezele stabilite la literele d) și e):

- în cazul în care data sau suma unei rambursări de capital, care trebuie să fie efectuată de către consumator, nu pot fi stabilite, se presupune că rambursarea se efectuează la prima dată prevăzută în contractul de credit și pentru suma cea mai mică prevăzută în acest contract;

- în cazul în care data încheierii contractului de credit nu este cunoscută, se presupune că data tragerii inițiale este data care corespunde intervalului cel mai scurt dintre această dată și data primei plăți efectuate de către consumator;

g) în cazul în care data sau suma unei plăți care trebuie să fie efectuată de către consumator nu pot fi stabilite în baza contractului de credit sau a ipotezelor menționate la literele d), e) sau f), se presupune că plata se efectuează în conformitate cu datele și condițiile solicitate de către creditor și, atunci cînd acestea nu sînt cunoscute:

- dobînzile sînt achitate împreună cu rambursările de capital;
- un cost care nu este purtător de dobînzii, exprimat sub forma unei sume unice, este achitat la data încheierii contractului de credit;
- costurile care nu sînt purtătoare de dobînzii, exprimate sub forma mai multor plăți, sînt achitate la intervale regulate, începînd cu data primei rambursări de capital și, în cazul în care suma acestor plăți nu este cunoscută, se presupune că reprezintă sume egale;

- plata finală lichidează soldul capitalului, dobînzile și alte costuri eventuale;

i) în cazul în care sînt oferite rate ale dobînzii aferente creditului și costuri diferite pentru o perioadă sau sumă limitată, rata dobînzii aferente creditului și costurile se consideră a fi la nivelul cel mai mare pentru întreaga durată a contractului de credit;

j) pentru contractele de credit de consum în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobînzii aferente creditului pentru perioada inițială, la sfîrșitul căreia se stabilește o nouă rată a dobînzii aferente creditului care este ulterior ajustată periodic în funcție de un indicator convenit, calculul dobînzii anuale efective va porni de la ipoteza că, la sfîrșitul perioadei cu rată fixă a dobînzii aferente creditului, rata dobînzii aferente creditului este aceeași ca la momentul calculării dobînzii anuale efective, în baza valorii indicatorului convenit de la acel moment.

Anexa nr. 2
la Legea privind contractele
de credit pentru consumatori

Informații standard privind creditul pentru consumatori

1. Numele și coordonatele de contact ale creditorului/intermediarului de credit	
Creditor Adresa Telefon*) E-mail*) Fax*) Adresa Internet*)	[Denumirea/numele] [Adresa folosită de consumator]
Dacă este cazul Intermediar de credit Adresă Telefon*) E-mail*) Fax*) Adresa Internet*)	[Denumirea/numele] [Adresa folosită de consumator]
*) Această informație este facultativă pentru creditor.	
Ori de câte ori se indică „dacă este cazul”, creditorul trebuie să completeze rubrica respectivă dacă informațiile sînt relevante pentru produsul de creditare sau să șteargă informațiile respective sau rîndul respectiv dacă informațiile nu sînt relevante pentru tipul de credit avut în vedere. Indicațiile dintre parantezele pătrate furnizează explicații creditorului și trebuie să fie înlocuite cu informațiile corespunzătoare.	
2. Descrierea principalelor caracteristici ale produsului de creditare	
Tipul de credit	
Valoarea totală a creditului <i>Înseamnă plafonul sau sumele totale puse la dispoziție în temeiul contractului de credit</i>	
Condițiile care reglementează acordarea tranșei din credit <i>Înseamnă modul și momentul de obținere a banilor</i>	

Durata contractului de credit	
Ratele și, dacă este cazul, ordinea în care acestea vor fi alocate	Va trebui să achitați următoarele: [valoarea, numărul și frecvența plăților care trebuie efectuate de consumator] Dobînda și/sau costurile se plătesc în modul următor:
Suma totală pe care va trebui să o achitați <i>Înseamnă suma capitalului împrumutat plus dobînda și posibilele costuri aferente creditului</i>	[Suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului pentru consumator]
Dacă este cazul Creditul este acordat sub forma unei amînări la plată pentru un bun sau serviciu sau este legat de furnizarea anumitor bunuri sau prestarea unui anumit serviciu Denumirea bunului/serviciului Prețul actual	
Dacă este cazul Garanții necesare <i>Aceasta este o descriere a garanției pe care trebuie să o furnizați în raport cu contractul de credit</i>	[Tipul garanțiilor]
Dacă este cazul <i>Rambursările nu generează o amortizare imediată a capitalului</i>	
3. Costurile creditului	
Rata dobînzii aferente creditului sau, dacă este cazul, diferite rate ale dobînzii care se aplică contractului de credit	[% - fixă sau - flotantă (cu indicele sau rata de referință aplicabilă ratei inițiale a dobînzii aferente creditului) - termene]

<p>Dobînda anuală efectivă (DAE)</p> <p><i>Acesta este costul total exprimat ca procentaj anual din valoarea totală a creditului.</i></p> <p><i>DAE vă ajută să comparați diferite oferte.</i></p>	<p>[% Aici se va prezenta un exemplu reprezentativ care să menționeze toate ipotezele folosite pentru calculul dobînzii]</p>
<p>Este obligatoriu, pentru obținerea creditului sau pentru obținerea creditului conform clauzelor și condițiilor convenite, de a încheia</p> <p>— o poliță de asigurare pentru garantarea creditului, sau</p> <p>— un contract privind un alt serviciu accesoriu?</p> <p><i>În cazul în care costurile acestor servicii nu sînt cunoscute de creditor, acestea nu sînt incluse în DAE.</i></p>	<p>Da/nu [dacă da, precizați tipul de asigurare]</p> <p>Da/nu [dacă da, precizați tipul de serviciu accesoriu]</p>
<p>Costuri aferente</p>	
<p>Dacă este cazul</p> <p>Este necesar să se mențină unul sau mai multe conturi pentru înregistrarea atît a operațiunilor de plată, cît și a tragerilor</p>	
<p>Dacă este cazul</p> <p>Suma costurilor aferente utilizării unui mijloc specific de plată (de exemplu, card de credit)</p>	
<p>Dacă este cazul</p> <p>Orice alte costuri rezultate din contractul de credit</p>	
<p>Dacă este cazul</p> <p>Condițiile în care costurile privind contractul de credit menționate mai sus pot fi modificate</p>	
<p>Dacă este cazul</p> <p>Obligația de a plăti taxe notariale</p>	
<p>Costuri în caz de întîrziere la plată</p> <p><i>Plățile neefectuate ar putea să aibă consecințe grave pentru dumneavoastră (de exemplu, vînzare silită) și să îngreuneze obținerea de credite.</i></p>	<p>Vi se va percepe [... (informații privind rata dobînzii aplicabilă și modalitățile de ajustare a acesteia și, după caz, penalitățile de întîrziere) pentru plățile efectuate cu întîrziere]</p>
<p>4. Alte aspecte juridice importante</p>	
<p>Dreptul de revocare</p> <p><i>Aveți dreptul să renunțați la contractul de credit în termen de 14 zile calendaristice.</i></p>	<p>Da/nu</p>
<p>Rambursare anticipată</p> <p><i>Aveți dreptul la rambursare anticipată totală sau</i></p>	

<i>parțială a creditului în orice moment</i>	
Dacă este cazul Creditorul are dreptul la compensație în caz de rambursare anticipată:	[Stabilirea compensației (metoda de calcul) conform dispozițiilor articolului 20 al Legii privind contractele de credit pentru consumatori]
Consultarea unei baze de date <i>Creditorul trebuie să vă informeze imediat și gratuit asupra rezultatelor consultării unei baze de date în cazul în care cererea de creditare este respinsă în baza acestei consultări. Acest lucru nu se aplică în cazul în care furnizarea unor astfel de informații este interzisă de legislație sau contravine obiectivelor de ordine publică sau de securitate publică</i>	
Dreptul la un proiect de contract de credit <i>Aveți dreptul ca, la cerere, să obțineți gratuit un exemplar al proiectului de contract de credit. Această dispoziție nu se aplică în cazul în care, în momentul cererii, creditorul nu dorește să încheie contractul de credit cu dumneavoastră</i>	
Dacă este cazul Perioada de timp pe parcursul căreia creditorul este ținut să respecte obligațiile precontractuale	Această informație este valabilă de la... până la...
Dacă este cazul 5. Informații suplimentare în cazul comercializării la distanță de servicii financiare	
a) referitoare la creditor	
Dacă este cazul Reprezentantul creditorului Adresa Telefon*) E-mail*) Fax*) Adresa Internet*)	[Denumirea/numele] [Adresa folosită de consumator]
Dacă este cazul Înregistrarea	[Registrul comerțului în care este înregistrat creditorul și numărul de înregistrare sau un mijloc de identificare echivalent din registrul respectiv]
Dacă este cazul Autoritatea de supraveghere	
b) referitoare la contractul de credit	

Dacă este cazul Exercitarea dreptului de revocare	[Instrucțiuni practice privind exercitarea dreptului de revocare, indicându-se, printre altele, perioada de exercitare a dreptului; adresa la care trebuie trimisă notificarea privind exercitarea dreptului de revocare și consecințele neexercitării acestuia]
Dacă este cazul Legea stabilită de către creditor ca lege aplicabilă raporturilor cu dumneavoastră înainte de încheierea contractului de credit	
Dacă este cazul Clauza care precizează legislația aplicabilă contractului de credit și/sau instanța competentă	[De inclus aici clauza relevantă]
Dacă este cazul Regimul lingvistic	Informațiile și termenii contractuali se vor furniza în [limba respectivă]. Cu consimțământul dumneavoastră, intenționăm să comunicăm în [limba respectivă/limbile respective] pe durata contractului de credit.
c) referitoare la căi de atac	
Existența și posibilitatea recurgerii la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac	[Dacă există sau nu posibilitatea recurgerii la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac pentru consumatorul care este parte la contractul la distanță și, în caz afirmativ, modalitățile de acces la acestea]
*) Această informație este facultativă pentru creditor.	

Anexa nr. 3
la Legea privind contractele
de credit pentru consumatori

Informații privind creditul pentru consumatori referitor la

facilitatea de tip descoperit de cont (overdraft), creditul de consum
oferit de către anumite organizații de microfinanțare, conversia datoriilor

1. Denumirea/numele și coordonatele de contact ale creditorului/intermediarului de credit	
Creditor Adresă Telefon*) E-mail*) Fax*) Adresa Internet*)	[Denumirea/numele] [Adresa folosită de consumator]
Dacă este cazul Intermediar de credit Adresă Telefon*) E-mail*) Fax*) Adresa Internet*):	[Denumirea/numele] [Adresa folosită de consumator]
*) Această informație este facultativă pentru creditor.	
Ori de câte ori se indică „dacă este cazul”, creditorul trebuie să completeze rubrica respectivă dacă informațiile sînt relevante pentru produsul de creditare sau să șteargă informațiile respective sau rîndul respectiv dacă informațiile nu sînt relevante pentru tipul de credit avut în vedere. Indicațiile dintre parantezele pătrate furnizează explicații creditorului și trebuie să fie înlocuite cu informațiile corespunzătoare.	
2. Descrierea principalelor caracteristici ale produsului de creditare	
Tipul de credit	
Valoarea totală a creditului <i>Înseamnă plafonul sau sumele totale puse la dispoziție în temeiul contractului de credit.</i>	
Durata contractului de credit	
Dacă este cazul Vi se poate solicita în orice moment rambursarea integrală a creditului la cerere	

3. Costurile creditului	
Rata dobânzii aferente creditului sau, dacă este cazul, diferite rate ale dobânzii care se aplică contractului de credit	[% - fixă sau - variabilă (cu indicele sau rata de referință aplicabilă ratei inițiale a dobânzii aferente creditului)]
Dacă este cazul Dobânda anuală efectivă (DAE) <i>Acesta este costul total al creditului exprimat ca procentaj anual din suma totală a creditului. DAE vă ajută să comparați diferite oferte</i>	[% Aici se va prezenta un exemplu reprezentativ care să menționeze toate ipotezele folosite pentru calculul ratei]
Dacă este cazul Costurile Dacă este cazul Condițiile în care aceste costuri pot fi modificate	[Costurile aplicabile din momentul încheierii contractului de credit]
Costuri în caz de întârziere la plată <i>Plățile neefectuate ar putea să aibă consecințe grave pentru dumneavoastră (de exemplu, vânzare silită) și să îngreuneze obținerea de credite.</i>	Vi se va percepe [...(informații privind rata dobânzii aplicabilă și modalitățile de ajustare a acesteia, și, după caz, privind penalitățile de întârziere)] pentru plățile efectuate cu întârziere
4. Alte aspecte juridice importante	
Rezilierea contractului de credit	[Condițiile și procedura pentru rezilierea contractului de credit]
Consultarea unei baze de date <i>Creditorul trebuie să vă informeze imediat și gratuit asupra rezultatelor consultării unei baze de date în cazul în care creditul este respins în baza acestei consultări. Acest lucru nu se aplică în cazul în care furnizarea unor astfel de informații este interzisă de legislație sau contravine obiectivelor de ordine publică sau de securitate publică</i>	
Dacă este cazul Perioada de timp în care creditorul se află sub incidența obligațiilor precontractuale	Această informație este valabilă de la... pînă la...

Dacă este cazul 5. Informații suplimentare care trebuie oferite dacă informațiile precontractuale sînt furnizate de către anumite organizații de creditare sau dacă se referă la un credit de consum pentru conversia unei datorii]	
Ratele și, dacă este cazul, ordinea în care acestea vor fi alocate	Va trebui să achitați următoarele: [Exemplu reprezentativ al unui tabel al ratelor, incluzînd cuantumul, numărul și frecvența plăților care trebuie efectuate de consumator]
Suma totală pe care trebuie să o achitați	
Rambursare anticipată <i>Aveți dreptul la rambursarea anticipată totală sau parțială a creditului în orice moment</i> Dacă este cazul Creditorul are dreptul la compensație în caz de rambursare anticipată.	
Dacă este cazul 6. Informații suplimentare care trebuie oferite în cazul comercializării la distanță de servicii financiare	
a) referitoare la creditor	
Dacă este cazul Reprezentantul creditorului Adresa Telefon*) E-mail:*) Fax:*) Adresa Internet*)	[Denumirea/numele] [Adresa folosită de consumator]
Dacă este cazul Înregistrarea	[Registrul comerțului în care este înregistrat creditorul și numărul de înregistrare sau un mijloc de identificare echivalent din registrul respectiv]
Dacă este cazul Autoritatea de supraveghere	
b) referitoare la contractul de credit	
Dreptul de revocare <i>Aveți dreptul să renunțați la contractul de credit în termen de 14 zile calendaristice</i> Dacă este cazul Exercitarea dreptului de revocare	Da/nu [Instrucțiuni practice privind exercitarea dreptului de revocare, indicîndu-se, printre altele, adresa la care trebuie trimisă notificarea privind exercitarea dreptului de revocare și]

	consecințele neexercitării acestuia]
Dacă este cazul Legea luată de către creditor ca bază pentru stabilirea relațiilor cu dumneavoastră înainte de încheierea contractului de credit	
Dacă este cazul Clauza care precizează legislația aplicabilă contractului de credit și/sau instanța competentă	[De inclus aici clauza relevantă]
Dacă este cazul Regimul lingvistic	Informațiile și termenii contractuali se vor furniza în [limba respectivă]. Cu consimțământul dumneavoastră, intenționăm să comunicăm în [limba/limbile respective] pe durata contractului de credit
c) referitoare la căile de atac	
Existența și posibilitatea recurgerii la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac	[Dacă există sau nu posibilitatea recurgerii la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac pentru consumatorul care este parte la contractul la distanță, și, în caz afirmativ, modalitățile de acces la acestea]
*) Această informație este facultativă pentru creditor.	

Notă informativă
la proiectul Hotărîrii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de
Lege privind contractele de credit pentru consumatori”

1. Temei pentru elaborare

Hotărîrea Guvernului nr. 962 din 19.12.2011 cu privire la aprobarea Planului național de armonizare a legislației pentru anul 2012.

2. Scopul elaborării: Scopul proiectului legii este dezvoltarea cadrului legal necesar în vederea asigurării protecției consumatorilor prin crearea de condiții echitabile pentru obținerea de credite, precum și prin încurajarea comportamentului responsabil al creditorilor în acordarea creditelor pentru consumatori precum și transpunerea normelor comunitare privind contractele de credit pentru consumatori într-un act național consolidat.

3. Generalități

Proiectul legii prevede cerințe specifice privind contractele de credit pentru consumatori și transpune Directiva 2008/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind contractele de credit pentru consumatori, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 133/66 din 22.05.2008.

4. Esența proiectului

Esența proiectului constă în stabilirea unor cerințe clare, univoce și echitabile care să asigure protecția consumatorului – persoane fizice nelegate de activitatea de întreprinzător, în vederea încheierii contractelor de credit atât cu instituțiile bancare cât și nebancare. Reieșind din faptul că legislația existentă prevede sporadic cerințe ce reglementează aspectele de bază privind protecția consumatorilor la încheierea contractelor de credit, acestea au fost alinuate la cerințele Directivei 2008/48/CE privind contractele de credit pentru consumatori.

Astfel, la elaborarea proiectului s-a ținut cont de elementele specifice privind protecția intereselor economice ale consumatorilor la încheierea contractelor de credit precum: *informația precontractuală oferită potențialului client, conținutul blanchetei de contract, modalitatea de calcul a dobânzii (formula de calcul și transparența acesteia), formele de prezentare a informației, numărul și tipurile de comisioane aplicate cât și rambursarea anticipată a creditului cu dreptul inerent de revocare din contractul de credit.*

Proiectul legii este complex astfel structura acestuia asigură o sistematizare a normelor și le clasifică în următoarele capitole:

Capitolul I „Dispoziții generale” în care sunt expuse cerințele privind domeniul de aplicare a legii, termenii și definițiile. Astfel sînt stabilite tipurile de contracte care sînt exceptate în întregime de la domeniul de reglementare și contractele pentru care se aplică doar unele prevederi ale legii. Astfel acele tipuri de contracte de credit care nu sunt listate ca excepții constituie domeniul de aplicare a prevederilor proiectului legii. Este de menționat că urmînd recomandarea expusă în preambulul Directivei 2008/48/CE , cât și în urma consultărilor cu

Banca Națională, Comisia Națională a Pieței Financiare, cât și mediul de afaceri, domeniul de aplicare a proiectului legii cu privire la contractele de credit a fost extins asupra mai multor tipuri de contracte de credit decât cele prevăzute în directivă.

Astfel conform proiectului legii „*contract de credit pentru consumatori* - un contract prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub formă de amânare la plată, împrumut sau alte facilități financiare similare, cu excepția contractelor pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de același fel, atunci când consumatorul plătește pentru acestea în rate, pe durata furnizării lor;”

Capitolul II „**Informații preliminare încheierii contractelor de credit**” cuprinde normele juridice prin care creditorul este obligat să ofere informații corespunzătoare, care vor permite consumatorului să evalueze corespunderea creditului la necesitățile personale și la situația financiară proprie. La această etapă creditorul are obligația de a furniza consumatorului informații clare, precise și corecte cu referință la obiectul contractului, dobânda la credit, comisioane, rambursarea creditului, drepturile și obligațiile părților etc.

Conținutul informației care urmează a fi oferită consumatorului este tipizată, și respectiv proiectul legii prevede formularul standard privind cerințele de informare a consumatorului despre condițiile de creditare. Informațiile standard privind creditul de consum pentru consumatori” cât și a proiectului de contract de credit se oferă gratuit.

Proiectul de lege prevede că la cererea consumatorului la încheierea contractelor de credit acesta poate folosi mijloace de comunicare la distanță practică preluată din actul comunitar.

Capitolul IV „**Informații și drepturi privind contractele de credit**” stipulează un șir de drepturi ale consumatorilor atât la încheierea contractelor de credit cât și pe parcursul derulării și la stingerea obligației creditare.

Proiectul legii statuează clar toate interdicțiile impuse creditorilor cu privire la comisioane, majorări, costuri adiționale

Sînt stabilite cerințe privind rata dobînzii aferentă creditului pentru consumatori , inclusiv, formula de calcul dobînzii anuale efective DAE(anexa I la proiect).

La etapa rambursării în rate a creditului, conform deciziei consumatorului, acesta este în drept să primească gratuit și pentru întreaga durată a contractului, pe hîrtie sau pe alt suport durabil - un extras de cont sub forma unui grafic de rambursare.

O prevedere importantă transpusă din directivă în proiectul legii este „**Dreptul de revocare**” un termen general de 14 zile prin care consumatorul se poate retrage din contractul de credit fără invocarea motivelor.

Sunt de menționat prevederile referitoare la drepturile consumatorilor și respectiv obligațiile creditorului la **Rambursarea anticipată** conferă consumatorului dreptul de a rambursa anticipat creditul fără a fi condiționat de

anumite plăți. În acest caz creditorul este în drept să solicite o compensație pentru costurile aferente rambursării creditului, fiind stabilit plafonul de 0,5% și 1%, dacă perioadele de timp dintre rambursarea anticipată și rezilierea contractului sunt mai mare de un an și respectiv mai mică de un an.

Capitolul VII „Măsurile de punere în aplicare” a proiectului legii la articolul Autoritățile de supraveghere respectarea legislației privind contractele de credit pentru consumatori prevede autoritățile de constatare a încălcărilor și aplicare a sancțiunilor (Agenția pentru Protecția Consumatorilor, Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare) în limita competenței lor.

5. Măsurile instituționale și organizaționale pe care le implică actul elaborat

Proiectul nu prevede ca la implementarea legii respective să fie create careva noi instituții sau reorganizări instituționale în autoritățile existente.

Măsurile organizatorice de punere în aplicare a legii cu privire la contractele de credit pentru consumatori se vor axa pe studierea și înțelegerea univocă a prevederilor legii și informarea consumatorilor privind drepturile acestora ce reies din legea respectivă.

6. Consultarea proiectului legii

Lansarea procesului consultativ de către părțile implicate s-a desfășurat de la etapa evaluării impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător. Pentru a identifica metodele de soluționare a fost creat Grupul de lucru din părțile interesate, (Banca Națională, Comisia Națională a Pieței Financiare, Asociația băncilor din Moldova, Asociația obștească „Centrul pentru Protecția Consumatorilor, Camera Americană de Comerț, Agenția Națională de Protecție a Concurenței, Ministerul Economiei și Ministerul Finanțelor).

Au fost convocate 4 ședințe de lucru, la care s-au discutat propunerile pe marginea proiectului (11 propuneri) înaintate de mediul de afaceri, autorități, ONG, etc. În contextul consultărilor au fost organizate mese rotunde cu atragerea tuturor părților interesate inclusiv cu participarea unor experți din țările UE (Austria, România).

Atât analiza preliminară a impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător cât și proiectul legii au fost examinate și au primit aviz pozitiv la Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător, (procesul-verbal nr. 37 din 21.12.2011 și nr. 16 din 01.08.2012).

În scopul aducerii în concordanță cu prevederile proiectului legii cu privire la contractele de credit pentru consumatori, a fost elaborat proiectul legii cu privire la modificarea unor acte legislative care a trecut procedura de consultare și avizare concomitent cu proiectul legii cu privire la contractele de credit pentru consumatori și se prezintă spre aprobare în set cu proiectul de bază.

Viceministru

Octavian CALMÎC